ELINKEINOELÄMÄN KESKUSLIITTO EK LAUSUNTO

Työelämä
Katja Miettinen 13.2.2018 1 (3)

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategia 2018, E 106/2017 vp

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää kuulemispyynnöstä ja esittää kunnioittavasti seuraavaa:

Yleistä

EK pitää välttämättömänä, että Suomen EU-politiikka on strategista ja pitkäjänteistä ja että Suomi on aktiivinen toimija niin neuvostossa kuin komission ja parlamentin suuntaan.

Kokonaisvaltaisen EU-strategian tärkeys korostuu, kun todennäköisyys EU:n kehittämiselle monivauhtisesti on kasvanut. EU:n hajaantuminen ja heikentyminen ovat Suomen taloudelle riski. EU:n yhtenäisyyttä ja toimintakykyä on pyrittävä vahvistamaan kaikessa päätöksenteossa, kuitenkin toimivaltarajoja kunnioittaen.

Vuonna 2018 tehtävien eurooppalaisten päätösten vaikutukset voivat olla kauaskantoisia. Suomen on tärkeää olla muokkaamassa valintoja ja vältettävä marginalisoituminen kaikkia uudistuksia vastustavana jäsenmaana. Sisämarkkinat toimivat parhaiten niiden maiden kesken, jotka ovat mukana syvenevän integraation kaikilla osa-alueilla. Suomen kannalta edullisinta on pysyä integraation etujoukossa ja siten sisämarkkinoiden ytimessä.

Suomen puheenjohtajuuskauden ajankohta, syksy 2019, tarjoaa Suomelle tulevana puheenjohtajamaana erinomaiset mahdollisuudet vaikuttaa sekä Eurooppa-neuvoston strategiseen ohjelmaan että komission tulevaan työohjelmaan. Niillä luodaan ensi vuonna EU-politiikan painopisteitä viideksi vuodeksi eteenpäin. Tätä työtä varten tämän vuoden aikana Suomen tulee linjata omalta osaltaan EU:n toiminnan tulevia prioriteetteja ja pitkäntähtäimen tavoitteita sekä tehdä niihin liittyvää vaikuttamistyötä. Vaikuttaminen on syytä aloittaa hyvissä ajoin, jotta Suomelle tärkeät teemat olisivat mukana jo edeltävien puheenjohtajuuskausien ohjelmassa.

Samaan aikaan EU:n tulevaisuutta luotaavan työn kanssa etenee tärkeä valmistelu- ja lainsäädäntötyö. EU-vaikuttamisen on oltava tässäkin suhteessa ennakoivaa ja prioriteetit eri politiikkalohkoilla on valittava siten, että ne tukevat Suomen pitkäntähtäimen etuja mahdollisimman hyvin. Ottamalla sidosryhmät mukaan prioriteettien valintaan ja

Suomen kantojen valmisteluun varmistetaan, että eri intressit huomioidaan riittävän laajasti.

EU:n sosiaalista ulottuvuutta koskeva kehittämistyö

EK pitää EU:n sosiaalisen ulottuvuuden kehittämistä tärkeänä ja suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti komission tavoitteeseen syventää EU:n sosiaalista ulottuvuutta.

EK ei kuitenkaan näe välitöntä tarvetta uusille työelämää ja sosiaaliturvaa koskeville säädöksille tai olemassa olevien säädösten uudistamiselle. Sääntelyn lisäämisen sijaan tulisi ensisijaisesti kiinnittää huomiota nykyisen lainsäädännön ja rakenteiden tehokkaampaan toimeenpanoon ja hyödyntämiseen. Sääntelyä ei tule pitää itseisarvona, vaan keinona päästä tavoitteisiin.

Työsuhteen todentamisdirektiivin uudistamisessa tulee huomioida olemassa oleva kattava työehtosopimusjärjestelmä Suomessa ja Pohjoismaissa. Komission ehdotus ei riittävästi kunnioita toissijaisuusperiaatetta eikä työmarkkinaosapuolten autonomiaa. Suomen tulee yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa varmistaa, ettei Todentamisdirektiivin mahdolliset muutokset vaaranna Suomen ja muiden Pohjoismaiden työehtosopimusjärjestelmien erityispiirteitä siirtämällä lukuisia työmarkkinaosapuolten sovittavissa olevia kysymyksiä direktiivitasolla säänneltäviksi.

EK on samaa mieltä Valtioneuvoston EU-vaikuttamistrategiasta Euroopan työviranomaisen perustamisen osalta. Viranomaisen perustamisen on vaikea nähdä tuovan todellista lisäarvoa jäsenmaille tai niiden viranomaisten väliselle yhteistyölle. Myös Eurooppalaisen sosiaaliturvatunnuksen tosiasialliset hyödyt ovat epäselvät. Euroopan työviranomaisen tai Eurooppalaisen sosiaaliturvatunnuksen osalta ei tulisi tehdä päätöksiä ennen kuin on varmistettu riittävällä tasolla, että eteneminen on tarkoituksenmukaista ja hyödyllistä. Molempien osalta on mahdollista, että saavutettava hyöty jää vähäiseksi suhteessa lisääntyvään byrokratiaan.

Elinkeinoelämän EU-vaikuttamisessa korostuvia teemoja vuonna 2018

EK:n EU-edunvalvonnan keskiössä ovat vuonna 2018 lainsäädäntö- ja muut hankkeet, jotka tähtäävät jäsenmaiden ja EU:n alueella toimivien yritysten kilpailukyvyn parantamiseen, talouskasvusta huolehtimiseen ja työllisyyden kohentamiseen.

Elinkeinoelämän näkökulmasta tärkeitä edunvalvontakohteita ovat lisäksi:

- Digitaalisten sisämarkkinoiden strategian toimenpiteiden valmistelu ja päätöksenteko
- EU:n sosiaalista ulottuvuutta koskeva kehittämistyö
- EU:n monivuotiset rahoituskehykset
- digitaalisen liiketoiminnan verosääntöjen kehittäminen
- energiaunioniin liittyvä lainsäädäntö
- kiertotalouden toimintasuunnitelman keskeiset osa-alueet
- elinkeinoelämän näkemysten huomioiminen Britannian EU-eroneuvotteluissa
- Euroopan talous- ja rahaliitto EMU:n tulevaisuus (ml. pääomamarkkinaunionin toteuttaminen),
- vapaakaupan edistäminen sekä
- EU-sääntelyn toimivuus ja keventäminen.

EK:n agendalla ovat myös

- EU:n tulevaisuuskeskustelu
- vuoden 2019 eduskunta- ja Euroopan parlamenttivaalit
- syksyllä 2019 aloittavan komission ja Euroopan parlamentin sekä neuvoston painopisteet sekä
- Suomen EU-puheenjohtajuuskauden valmistelu.